

IVN HELDEN E.O. JAARBOEK 2020 JAARPROGRAMMA 2021

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER

Beste leden van IVN Helden,

Dit is de eerste uitgave van een jaarboek dat we, op verzoek van de aanwezige leden op de laatste jaarvergadering, uitbrengen.

We kijken in deze uitgave terug op dit bijzondere COVID-19 jaar en geven alvast een inkijk in de activiteiten van 2021 en de ontwikkelingen rondom de huisvesting van onze vereniging.

Werkgroepen

De meeste werkgroepen hebben hun activiteiten regelmatig moeten staken. De florawerkgroep, de kruidenwerkgroep en de jeugdwerkgroep hebben vanwege de aard van hun werkzaamheden nauwelijks activiteiten ondernomen. De werkgroep van het Bouwens heeft het onderhanden project met de leerlingen digitaal moeten vervolgen. De onderhoudswerkgroep, de faunawerkgroep en de vogelwerkgroep hebben de meeste activiteiten voort kunnen zetten. De facilitaire werkgroep is druk met het organiseren van de verhuizing en het voorbereiden van de aanpassingen aan het nieuwe tijdelijke verblijf

Huisvesting

Als bestuur hebben we het druk gehad met de huisvestingszaken. We moeten definitief plaats maken voor de bouw van een nieuwe school en kinderdagverblijf aan de Kloosterstraat. Sinds 1989 was de voormalige Odaschool ons onderkomen.

Inmiddels is duidelijk dat we tijdelijk ons onderkomen in basisschool De Pas zullen hebben. Daarna is de toekomst nog onzeker. Gaan we een nieuw gebouw neerzetten of is er een bestaand gebouw waar we ons in kunnen vestigen? We onderzoeken alle mogelijkheden.

Samenwerking

Tegelijkertijd zoeken we de samenwerking met zielsverwante organisaties om van de toekomstige huisvesting tevens een natuur educatie centrum te maken. We denken dat dit ons helpt met het met het creëren van draagvlak voor de natuur, het klimaat en andere duurzame doelen. Bovendien is een natuur educatief centrum ook goed voor het toerisme en de recreatie in Helden en omgeving. We krijgen veel steun voor deze ontwikkelingen van het Dörper overleg.

Jaarprogramma

In dit boek is het jaarprogramma 2021 opgenomen.

Kijk bij iedere activiteit steeds ook naar de website of de laatste berichten omdat de planning regelmatig moet worden aangepast.

2020 was een vreemd jaar dat ons nog lang zal heugen. We zagen elkaar weinig en veel activiteiten gingen niet door.

Ik wens ons allen toe dat we in 2021 weer volop van de natuur en elkaar kunnen genieten.

Toos Wilms

Voorzitter IVN Helden

ivn natuur
educatie
Helden

TERUG BLIK OP DE ACTIVITEITEN

Door corona zijn er dit jaar veel activiteiten afgelast. De werkgroep specifieke activiteiten zijn beschreven bij de werkgroepen.

NIEUWJAARS TREFFEN

Wederom een gezellige ontmoeting voor IVN Leden. Prima geregeld door Harrie, Trees, Annette en Math.

JAARVERGADERING

Tijdens de jaarvergadering werden de 25 jarige leden Ria en Wim Nabben en Jos Hendriks gehuldigd. Jos Vorstermans is 40 jaar lid van IVN Helden.

NATUURFOTOGRAFIE

Samen met Jos Joosten gingen we begin dit jaar op pad naar de Peel om landschapsfotografie te oefenen. Jos gaf goede tips, die zelfs voor de ervaren fotografen nog zeer waardevol waren.

NATUURCURSUS

De in 2019 gestarte natuurcursus was met 29 deelnemers een succes. Ecologie, fauna, flora, insecten, amfibieën, landschap en vogels werden met een theorie en praktijkles behandeld. Het groenplatform van de gemeente Peel en Maas bekostigde de zoekkaarten voor de deelnemers. Helaas konden de onderdelen van waterdieren, flora, landschap en insecten niet worden voltooid, vanwege

weer corona. We hopen deze onderdelen, die aan seizoenen gebonden zijn, komend jaar te kunnen geven.

Mogelijk starten we dit of volgend jaar een cursus die zich richt op de flora en fauna van de natuurgebieden in Peel en Maas.

4 SEIZOENEN WANDELINGEN IN HET VLAKBROEK

De vier seizoenen tocht stond in 2020 te gebeuren in het Vlakbroek te Koningslust. Het gebied wat ook met behulp met IVN is opgezet bestaat nu zo'n 30 jaar en er is pas ook met medewerking van IVN een insecten hotel geplaatst. Vanwege weer

corona kon maar een wandeling doorgaan. Peter Maessen vertelden aan de aanwezige over het ontstaan van het gebied. In dit gebied (broek = laaggelegen gebied of moeras) zijn waterdichte schoenen of laarzen noodzakelijk. In dit vogelrijk gebied met wel 64 verschillende vogels is een verrekijker zeer aan te bevelen. Ook Jan Stevens vertelde bijzonderheden over het verleden van dit gebied. Er werden veel vogels gespot, zoals fazanten, putters tegen en een roodborst tapuit.

AVONDWANDELING RIJKEL IN DE GEMEENTE BEESEL

De eerste activiteit na de maart corona golf was een wandeling door de Rijkelse Bemden in Beesel. Gids was Math de Ponti, een deskundige in dit gebied. Hij liet ons de biotopen en de prachtige planten zien van dit unieke gebied. Staande bij een afkalving aan de Maas, vlogen achter ons de oeverzwaluwen uit de holen in de

kleiwanden. De Maas verlaat op deze Peelrandbreuk de Roerdalslenk en baant zich een weg door de Peelhorst. Hier gaat de grindmaas over in de zandmaas. Voor herhaling vatbaar!

DAG WANDELING IN DE HELDENSE BOSSEN

Dit jaar vanwege corona geen dag wandeling in een onbekend gebied. Dit jaar gewoon naar de Heldense Bossen. Omdat deze dag ook de World Cleaning Day was, ruimden de wandelaars het PMD afval onderweg op. Mart Christiaans had de wandeling prima voorbereid en had van diverse plekken de achtergronden bestudeerd. Zo werd stilgestaan bij de onderkomens van het verzet, de gegraven vijvers voor het leerlooien, de restanten van de oude grensafscheidingen (lanterds of landweer) en het ontstaan van het afwateringskanaal. Afgesloten werd met een stuk vlaai en koffie in het IVN gebouw. Alle lof voor Mart voor deze prachtige en leerzame wandeling.

WANDELING OMMETJE PEEL

Ommetje Mariapeel werd met gidsen Ria en Wiel gelopen. Ondanks de minder goede weersvoorspellingen waren er 12 belangstellenden. In de jagershut aan het einde van de Zwarte Plakweg werd met behulp van kaarten uitleg gegeven over het ontstaan van het peellandschap, de ontginningen en winning van turf, en de recente werkzaamheden in het kader van de herinrichting van de peelvenen. Tijdens de wandeling werden met name de herstelwerkzaamheden en de resultaten zichtbaar zoals de compartimentering van de vennen, de afsluiting van de kanalen, begrazing en herstel van het veenmos. Ook de gevolgen van de stikstofdepositie en wateroverlast van de omgeving kwamen in de gesprekken uitgebreid aan bod. Mede door de belangstelling en vragen van aanwezigen werd het een iets langere wandeling dan voorzien maar omdat de

weersomstandigheden, op een enkele bui na, flink verbeterde was dat voor niemand een probleem.

INFORMATIE AVOND OVER STIKSTOF

Voor de infoavond over stikstof hadden we Wim van Opbergen van Werkgroep Behoud de Peel uitgenodigd. Het was en avond kort voor de lockdown ivm de Covid 19 besmettingen en dat was waarschijnlijk de reden dat er slechts 5 belangstellenden waren. Jammer want het was een interessante avond met een goed ingevoerde spreker. De werkgroep is een vrijwilligers organisatie die zich al 30 jaar inzet voor het behoud en herstel van het Peelgebied. Als voorzitter is Wim goed op de hoogte van stikstof: de chemische verbinding, hoe het ontstaat, de werking en wat de consequenties zijn als er teveel van is. Dat kwam deze avondpresentatie goed naar voren, ook de vele acties die de werkgroep in de loop van de jaren heeft ondernomen om hun doel zoveel mogelijk te halen.

FIETSTOCHT EN BBQ

Jos Hunnekens en Peter Maessen leidden ons door Peel en Maas en voor een deel door de Grote Hei in Venlo.

Peter Maessen (Maasbree) vertelde over het ontstaan van de vennen in het Jaomerdal (zie foto).

Jos toonde onderweg enkele groenprojecten die hij vanuit zijn werk uitvoert. De lunchpauze was is de kantine van de werkgever van Peter in Venlo. Peter liet zien hoe hij en zijn collega's proberen meer biodiversiteit in de openbare groenvoorzieningen, plantsoenen en bij de aankleding van gebouwen voor elkaar te krijgen. Op de grote Hei konden we een kijkje nemen bij de hondenrenbaan en de zweefvliegclub. Na afloop van deze mooie en leerzame dag stond in Helden

een heerlijk buffet klaar. Onder het genot van een drankje sloten we samen de dag af.

WINTERWANDELING

Bij het te perse gaan van dit jaarboek was er nog geen informatie over de 2020 winterwandeling. Vandaar nog een terugblik op de winterwandeling van 2019.

De winterwandeling werd gestart bij 7'de Hemel, te Grashoek. Ondanks het mindere weer waren er veel deelnemers en de gidsen lieten ons de wetenswaardigheden van de omgeving zien. Zo ook werd het voedselbos bezocht (zie foto). Na de wandeling werd er goed voor de inwendige mens gezorgd. De catering van de 7'de Hemel had lekkere soep, broodjes en echt roggebrood klaar liggen om weer de wandelaars weer aan te sterken.

PADDENSTOLEN EN WANDELING

In verband met Corona moesten de deelnemers van tevoren zich voor deze cursus opgeven. Toch zat het klasje in het IVN-gebouw heel goed gevuld met geïnteresseerden, netjes op 1,5 m van elkaar in het lokaal geposteed. En ondanks weken van droogte bracht Wim een enorme reuzenboleet mee, ca. 30 cm x 30 cm groot, vaak te

vinden in een paarden wei. Na wat gemor met de beamer kwamen de dia's over de diverse soorten paddenstoelen te voorschijn. De paddenstoelen hebben prachtige vormen en kleuren en de naamgeving is vaak nog sprookjesachtiger. Maar vooral de verhalen eromheen zijn leuk. Gerard Dings, met een slordige 40 jaar ervaring op paddenstoelgebied op zak en een paar prachtige geïllustreerde boeken in zijn kielzog meezeulend, vertelde boeiend en enthousiast over datgene wat de ene paddenstoelensort onderscheidt van de ander. Dat er eetbare paddenstoelen zijn, maar "look-alike's", die je zomaar op het verkeerde been kunnen zetten..... Dat het benoemen van paddenstoelen geen gemakkelijk werkje is werd al heel snel duidelijk bij de opdrachten die de cursisten kregen. Zo veel soorten en stadia, dat zelfs Gerard ook nog vaak genoeg voor uitdagingen komt te staan. Een loep en spiegeltje zijn dan ook geen overbodige luxe. Daarmee kan ook worden voorkomen dat paddenstoelen voortijdig sneuvelen bij het determineren. We leerden verder onder andere dat de naamgeving erg grappig en logisch kan zijn, je sommige paddenstoelen kunt "melken", zij opruimers zijn van bladeren en dode bomen en ze zo zorgdragen voor het verversen van grondstoffen. Ook dat ze een symbiose kunnen vormen met een boom, water en suiker en het bos op die manier vitaal houden. Plukken van paddenstoelen is in dat opzicht dan ook eigenlijk uit den boze. Kortom, veel leuke en belangrijke weetjes passeerden die avond de revue.

DEELNAME AAN LANDELIJKE ACTIES

Vanwege Covid-19 konden deze activiteiten geen doorgang vinden:

- Schone Maas
- Boomplant dag
- Natuurwerk dag
- Slootjes dag
- Modder dag

REGIONALE GIDSEN CURSUS (NGO)

In het begin van het jaar zijn 5 leden van IVN Helden begonnen aan de natuur

Waterdiertjes zoeken in het leudal onder leiding van Barend van het Limburgs waterschap

gidsen cursus. In het begin liep alles op rolletjes en had iedereen er veel zin in. Maar toen kwam de Corona en moest er veel geïmproviseerd worden dat ging door zoom lessen en praktijk lessen in diverse groepjes te doen. Het

zijn zeer praktijk gerichte lessen en zeer leerzaam. Halverwege haakte een lid wegens omstandigheden af maar de rest gaat vol goede moet verder en hoopt rond juni de cursus succes vol af te ronden. Hieronder een verslag van een NGO vogel excursie, om te laten zien hoe de beleving van deze cursus is.

VERSLAG VAN DE BROEDVOGELTELLING IN LEUDAL-WEST, MET SJOERD VAN DER SCHUIT, ALS ONDERDEEL VAN DE NGO CURSUS

Behoorlijk symbolisch, namelijk op de 3e Paasdag, ben ik onder leiding van Sjoerd broedvogels gaan tellen in het Leudal-West, gelegen in de nabijheid van Roggel en Haelen. Sjoerd telt ter plekke de laatste 5 jaar als vrijwilliger voor SOVON, en kent de omgeving als zijn broekzak. Met name de meer bijzondere vogels. Dat is dan redelijk overzichtelijk voor een doorgewinterde vogelkenner. Ik daarentegen zal nog ontelbaar veel van dergelijke ontdekkingstochten moeten maken om ooit zover te kunnen komen..... Maar dit keer was het wel een privéles, die telt minstens driedubbel, zullen we maar zeggen 😊.

Dankzij het voorbereidende werk van Sjoerd waren we gewapend met een vergunning van Staatsbosbeheer en mochten we overal in het gebied komen. Verder waren de boeren gevraagd of we over hun land mochten lopen. Met alle toestemmingen op zak gingen we vrijwel voortdurend van de platgetreden paden af, waardoor het “struinen” door de velden een feit werd. Met de kousen over de broekspijpen en zogenaamde “gamaschen” daar nog eens overheen, moesten de teken van goede huize komen om via onze sappige kuiten binnen te kunnen dringen. Als kwajongens klauterden we

over prikkeldraad, met hulp van een toverstokje van Sjoerd, waarmee je het prikkeldraad handig omlaag kon duwen. Zo trotseerden we zonder kleerscheuren de weilanden en wateren. Eén keer liepen we via een dikke boomstam over een lengte van circa 5-6 meter naar de overkant van een beek. Sjoerd deed dat als een volleerde klipgeit, met gedecideerde tred. Ik hoorde me nog stoer zeggen dat ik daar ook geen moeite mee heb. Ook omdat het alternatief een stekelige omweg door bossages met bramen zou zijn. Ik moet nu bekennen dat mijn tred over de boomstam niet uitblonk in zelfvertrouwen en wankele momenten kende, ook vanwege de gedachten aan een mogelijke natte verrekijker .... Maar ik wist de overkant toch snel met een droog pak te bereiken, mede dankzij aanwijzingen van Sjoerd: rechtop staan en hem aankijken. Vast en zeker ook even billen knijpen voor hem, want mét mij zou de verdere tocht misschien wel in het water zijn gevallen.....

En natuurlijk moesten we vreselijk vroeg uit de veren om het beestenspul te kunnen verrassen. Om 4.15 u opgestaan en om 5.15 u stond ik in het pikkedonker met auto en fiets op de afgesproken plek. Met de fiets naar 4 aparte gebieden, die we vervolgens te voet zouden doorklieven. Het begin was koud, 2 °C, maar wel windstil en droog, goed weer om te vogelen 😊. De flora en fauna zou onze harten al snel verwarmen.

De kerkuil, bosuil (beiden alleen gehoord, maar toch bijzonder), gekraagde roodstaart, roodborsttapuit, Kievit, mandarijn-eend, doodaars (uit het riet gelokt via een geluidsapp), zwarte specht, middelste bonte specht, boomleeuwerik, boomklever etc. etc. Kortom een bonte optocht kwam kwetterend en fluitend voorbij gevlogen of gezwommen. Iedere keer, ongeveer 1 keer per maand, als Sjoerd in het voorjaar de vogels gaat tellen, ziet hij weer andere vogels die zich in de tussentijd in het gebied nestelen. Volgende maand zal bijvoorbeeld de goudvink er zijn. Eerst luisteren, dan kijken of je de vogel kunt zien en vervolgens de “gewone vogels” qua geluid proberen weg te filteren van de rest.

De roodborst zong als eerste het hoogste lied met daaromheen krassende en gillende uilen. Spooky in het donker. Verder tot ca. 10 uur geen Homo Sapiens tegengekomen. Heerlijk.

Eén mannetjes ree weg zien schieten. Wat weinig als je zag hoeveel slaappleatsen voor reeën we tegenkwamen, precies in het midden van een

gebied, en zo ver mogelijk van de wegen/paden, zodat ze hun omgeving perfect kunnen overzien van alle kanten. Daar liggen ze dan heel stil.

En twee grote dassenburchten “in gebruik” aangetroffen. Het voor mij meest onvergetelijke moment, en dat was zelfs ook voor Sjoerd de eerste keer, was het moment dat we ineens oog in oog stonden met een das, toen het net een beetje licht was geworden (ca. 6 u ‘s morgens). De das bleef ons heel rustig een poosje aankijken, op ca. 10 m afstand en liep daarna richting zijn burcht.

Ook de bever kwam al zwemmend langs, en woest slaand met z’n staart, als alarmering voor onraad, voorbij gezwommen, waarna hij snel onder water wegdook. Dat was om ca. 7 u ‘s morgens. Ze waren denkkelijk met stomheid geslagen door deze twee twee-benige snuiters. Misschien een “once-in-a-lifetime-experience”, ook voor hen. Helaas was ik te verbouwereerd om ‘t op de kiek te zetten ..... misschien de volgende keer 😊.

Om 12.15 u was de ongeveer 15 km lange tocht volbracht. Een Natuurmomentje van maar liefst 7 uur, zónder één seconde verveling. Unieke beelden die op onze netvliezen voorgoed staan ingebrand en veel luisterervaringen werden in de oortjes geknoopt.

Het enige nadeel van deze kijk- en luister-dag is wel, dat vanaf nu bij mijn rondgangen in het bos gids Sjoerd ernstig wordt gemist. Maar ja, ik zal me neerleggen bij een gezegde van een bekende voetbalfilosoof: “Ieder voordeel heb z’n nadeel.” En bovendien veel tools, tips en tricks van Sjoerd meegekregen om ook zelf de bossen te doorkruisen. Heel veel dank daarvoor, Sjoerd!

Maud Duysens, cursist NGO Midden Limburg 2020-2021

ORGANISATIE EN WERKGROEPEN

BESTUUR

Het bestuur bestaat uit voorzitter/secretaris Toos Wilms. Penningmeester en leden administratie Harrie Peeters en lid Ria Nabben.

Sinds de jaarvergadering van 2020 vergadert Jos Joosten mee om ervaring op te doen voor een bestuurslidmaatschap. Om die reden schoof ook Maud

Duysens in de loop van het jaar aan, aan de bestuurstafel. Ellen van den Boogaert schoof voor het onderdeel huisvesting aan.

Het bestuur vindt dat een bestuur van drie leden toch erg weinig is om alle taken goed te kunnen uitvoeren. We willen daarom het bestuur tijdens de komende jaarvergadering graag uitbreiden. Tijdens de komende jaarvergadering zal Toos haar functie neerleggen. We zoeken naar kandidaten voor deze vacature.

HUISVESTING EN FACILITAIR

IVN Helden e.o. wordt door de plannen van Prisma met de Oda school gedwongen na te denken over hoe ze de toekomst van hun huisvesting en natuureducatie in Peel en Maas vorm willen geven. Deze huisvesting wordt gebruikt voor educatie aan jeugd (eigen IVN groep en ontvangen van basis scholen) en educatie aan volwassenen (eigen activiteiten, cursussen en informatie avonden). Integratie van deze activiteiten met bestaande verenigingen of andere locaties in Helden blijkt niet mogelijk te zijn.

Hoe nu verder?

Wij denken dat natuur in de toekomst een belangrijkere rol gaat spelen en dat er meer organisaties zijn, die aandacht aan natuur mee willen meenemen in hun activiteiten. Vandaar dat IVN Helden e.o. het plan heeft, samen met alle organisaties in Peel en Maas die betrokken zijn bij natuureducatie, een NEC te willen oprichten.

Natuur en gezondheid, natuur en jeugd, natuur in buurten en natuur en recreatie zijn de onderwerpen voor de toekomst. Organisaties zoals scholen, gemeenten en buurten, oudere dag voorzieningen, bedrijven en toerisme hebben behoefte aan een plek, waar door middel van natuuractiviteiten deze onderwerpen kunnen worden behandeld.

De fracties van de gemeenteraad hebben zich in de raad positief over natuureducatie uitgesproken. IVN Helden e.o. is nu met gemeente en dorpsoverleg Helden aan het zoeken naar een geschikte locatie voor een NEC.

Als tijdelijke huisvesting is in samenspraak met Prisma en de gemeente, gekozen voor een lokaal in de Pas.

LEDEN

In 2020 bleef ondanks de corona het aantal leden nagenoeg gelijk. Toch zullen we alle zeilen moeten bijzetten om dit ledenaantal te behouden.

Het overlijden van Theo Verheijen was een onverwachte en een grote schok.

PR

De PR werkgroep onderhoud de website, brengt de nieuwsbrief uit en plaatst de artikelen in de week en dagbladen. Met deze informatie informeren we eigen leden over de activiteiten en natuurlijk proberen we andere lezers te verleiden lid van IVN te worden. Ook onderhouden we Facebook. Dit medium zetten we in om belangstelling voor de natuur te kweken. Mooi dat we steeds een toename zien van belangstellenden voor de nieuwsbrief en de facebook pagina.

WERKGROEP QUICK SCANS

De werkgroep heeft dit jaar 13 QuickScans uitgevoerd. De QuickScan natuurwaarden (ook wel QuickScan flora en fauna) is een oriënterend onderzoek. Hierin wordt de geplande ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving. Leden van IVN Helden mogen zo'n scan uitvoeren. Vaak wordt een QuickScan geëist bij de sloop van een oud gebouw, bijvoorbeeld wordt er gecontroleerd op vogelbroed (uilen) en vleermuizen aanwezigheid. Vanzelfsprekend is de penningmeester blij met de activiteit.

FAUNAWERKGROEP

In 2020 heeft de faunawerkgroep wederom zo'n 40 dassenburchten in Beringe, Egchel, Helden, Panningen, Kessel en Kessel-Eik bezocht. Ondanks dat de leefomgeving van dassen onder druk staat, blijft het aantal dassen stabiel.

De vleermuizen kelder van het Holtje is visueel geïnspecteerd. Hier vinden we met name in de zomer vleermuizen. De kelder bij de Sjans is met de batcounter gemonitord. Hier overwinteren enkele vleermuizen. Gedurende de zomer zien we veel vleermuis passages. De lindes bij het Holtje (geplant voor de vleermuizen), kregen wederom extra water. De vleermuizen wandeling ging naar de visvijver, hier werden vleermuizen in de door IVN opgehangen kasten geconstateerd.

HET MEETPROGRAMMA “NEM EXOTEN” : WASBEREN EN WASBEERHONDEN

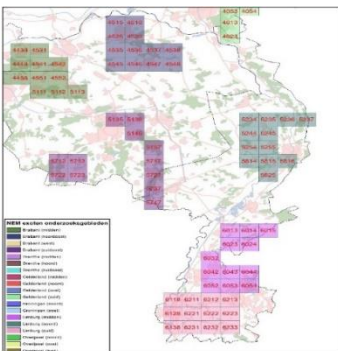

IVN Helden doet sinds eind augustus 2020 met de deelnemers van de zoogdierenwerkgroep mee aan het meetprogramma Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) exoten, geïnitieerd door De Zoogdierenvereniging uit Nijmegen (www.zoogdierveniging.nl). In het NEM “Meetprogramma exoten” worden data verzameld van invasieve exoten, met als doel om de trend van de soorten in de gaten te houden en een snelle stijging te kunnen detecteren.

Het meetprogramma Exoten is bedoeld om de aan/afwezigheid van wasbeer of wasbeerhond vast te stellen in bepaalde gebieden

verspreid over heel Nederland. Een geschikte plek voor het mogelijk aanwezig zijn van een wasbeerhond is een dassenburcht, voor een wasbeer is dit een wissel bij een waterloop. Gewapend met 5 geleende wildcamera's en 5 sardineblikjes werden zo door IVN Helden in september en oktober de camera's in zogenaamde uurhokken geplaatst. Het sardineblikje werd alleen als lokmiddel gebruikt langs waterlopen en niet bij dassenburchten.

Voor ons is Noord-Limburg het te onderzoeken gebied. Zie bijgevoegd kaartje.

In de aangegeven uurhokken wordt de aanwezigheid van deze soorten verwacht. Door deelname aan dit meetprogramma hopen wij bij te dragen aan het verzamelen van ‘harde data’, zodat betere besluiten genomen kunnen worden ten aanzien van deze exoten, oorspronkelijk voorkomend in Oost-Azië en nu via Duitsland ook ons land binnentredend. Alle uurhokken van NEM exoten zullen in totaal 2x onderzocht worden in 6 jaar. Je kunt op de

NEM exoten website zien welke dat zijn en het jarenlang lopende project, gestart in 2020, volgen. Zie ook Telganger_okt2020.pdf, waarin alle soorten dieren die men op dit moment onder de loep neemt, staan vermeld en het hoe en waarom ervan. Beren-interessant!

Wij onderzochten in Noord-Limburg in september en oktober 2020 o.a. gebieden in Kessel-Eik, het bos nabij Tegelen/Duitse grens, de Heldense Bossen en de Kwistbeek.

We zagen helaas geen beren broodjes smeren, maar dat was geen wonder.

We hadden wel de volgende “bijvangst” (opvallends in het rood):

- bever 47
- ree 62
- eekhoorn 34
- vos 31
- **kat 15 !**
- bosmuis 14
- haas 13
- das 9
- steenmarter 12
- wild varken 6
- runderen
- Hond 1
- **Konijn 1 !**
- **Egel 0!**

En die uitkomst verraste ons ook zeer aangenaam met mooie beelden. Wellicht dat we in de toekomst de leden een avondje ermee kunnen plezieren. Wordt vervolgd.

Namens de zoogdierenvereniging, Maud Duysens, 30 november 2020

NATUURONDERHOUD WERKGROEP

De 16 man sterke onderhoudsgroep werd dit jaar uitgebreid met 2 vrijwilligers en een vrijwilligster. Het onderhoud aan de weijtjes, de wilgen en aan de poelen bij de Kwistbeek werd maandelijks uitgevoerd. Het maaien van de weijtjes blijft een aandachtspunt. Samen met gemeente en derde partijen wordt gezocht naar een kosten effectieve oplossing. Wim Maessen bezocht namens IVN de avonden over de herinrichting van de Kwistbeek.

In de Eiker Peel werd samen met Staats Bosbeheer een bank geplaatst en ook in Muskesven werd het noodzakelijk onderhoud gepleegd.

Natuurrijk Limburg bezocht de weijtjes en ze gaven de complimenten over het onderhoud en het bereikte resultaat.

Belangrijk is dat IVN Helden goede banden onderhoud met veel organisaties zoals Natuurrijk Limburg, IKL, SBB , Waterschap en de gemeente Peel en Maas.

VOGEL WERKGROEP

WINTERVOGELTELLING

Al vele jaren doen de leden van de Vogelwerkgroep mee aan de nationale wintervogeltelling. Een gebied ter grootte van ongeveer 3 km² (Kessel-eikerbroek) wordt vanuit vaste telpunten geteld. Starttijd van het tellen is 8.30 uur en duurt tot 12.00 uur. Op elk

telpunt wordt een aantal minuten stil gestaan om te luisteren en kijken naar de aanwezige vogels. De einduitslag wordt doorgegeven aan het Sovon. Ook worden de tellingen door de VWG bewaard, zodat we kunnen terugkijken hoe de vogelstand zich in jaren ontwikkelt. Iedereen kan deelnemen aan deze wandeling.

UILENTELLING

Sinds 1981 hangen er in de gemeente Peel & Maas ca 50 uilenkasten: voor de steen- kerk- of bosuil. De eerste kerkuilenkast werd in 1981 opgehangen in de kerktoren van Helden-dorp, de kast is enkele jaren bewoond geweest maar vanwege de overlast van duiven zijn de galmgaten

dichtgemaakt en is de functie van deze kast komen te vervallen. Nu hangt er een nestkast in een van de dakkapellen van de kerk, Jaarlijks worden de uilenkasten gecontroleerd en soms is er een tweede telling noodzakelijk: afhankelijk van het aanbod van muizen, begint een uil later in het seizoen nog met een tweede legsel. Ook deze controleaantallen worden doorgegeven aan het Sovon en bewaard als naslagwerk.

TUINVOGELTELLING, SNELCURSUS VOOR TUINVOGEL HERKENNING.

Als voorbereiding op de landelijke tuinvogeltelling, verzorgen de leden van de vogelwerkgroep elk jaar rond maart een korte tuinvogelcursus, Zo leren vogelliefhebbers hoe, wanneer en waar men welke tuinvogels kan waarnemen in ieders tuin, want het is leuk als je ook weet welke vogel er op de voerplank zit. Deze gratis cursusavond duurt van 20.00 tot 22.00 uur

WEIDEVOGELTELLING

Al sinds de oprichting van de vogelwerkgroep, doen de leden van deze werkgroep mee aan de nationale weidevogeltelling. Jaarlijks rond 16 april worden 12 weidevogelgebieden in de gemeente Peel & Maas per fiets bezocht en worden weidevogels geteld. Helaas zijn de aantallen

weidevogels de laatste jaren erg afgenomen. Enkele redenen hiervan zijn het wegvallen van hun biotoop: de vochtige weiden en akkers, maar ook is de predatie van vos en das toegenomen. Enkele weidevogels zoals de scholekster past zich redelijk goed aan de nieuwe situatie, tegenwoordig broedt deze vogel zelfs op daken van industrieterreinen maar dit is niet de algemene oplossing. Weidevogels zoals de wulp, grutto, watersnip,

kievit zullen het de komende jaren, ondanks dat erg diverse hulpprojecten opgezet gaan worden, erg moeilijk krijgen.

BIRDWATCH

Elk jaar in het eerste weekend van oktober vindt de jaarlijkse internationale trekvogeltelling plaats. De leden van de vogelwerkgroep doen al jaren aan deze telling mee. Het telgebied is het Kwistbeek dal in Helden-dorp. De getelde aantallen worden aan de Vogelbescherming doorgegeven.

WANDELWERKGROEP

Onze wandelwerkgroep (Jos Joosten en Mart Christiaans) organiseren jaarlijks de 4 seizoenen wandeling, de dag wandeling en de winter of kerstwandeling.

DIERVRIENDELIJK TUINIEREN

Omdat de campagne in 2019 een succes was, vroegen de deelnemers voor dit jaar een vervolg. Voor 20 febr. was een terugkomdag gepland, de presentatie en de activiteit rond de planten ruilmiddag in april was geregeld. Helaas kon dit allemaal door de coronamaatregelen niet doorgaan. De activiteit werden naar

het najaar verplaatst maar ook toen kon het niet doorgaan. De deelnemers hebben daardoor dit jaar alleen via mail info gekregen over hoe je je tuin nog diervriendelijker kunt maken. We hopen in 2021 weer live met deze campagne verder te gaan.

Gertie, Els, Miriam, Ria

JONGEREN WERKGROEP

Het afgelopen jaar hebben de leerlingen van het Bouwens gewerkt aan adviesprojecten voor het Pius park. Het project stond onder leiding van ons lid Marly Engelen. De resultaten waren uitstekend. Voor het beste advies heeft ons lid Jac

Hunnekens een bord gemaakt met de namen van de leden van de winnende adviesgroepje. In klein comité is op de plek van het toekomstige Piuspark het bord onthult. Vanwege de intensiteit van de projectleiding is deze taak

teruggegeven aan de beroeps IVN van het District Limburg. IVN Helden zal in 2021 alleen de benodigde vrijwilligers leveren voor de contactmomenten die voor de adviesprojecten en het jaarlijkse afvalproject nodig zijn. Dat is 6 tot 8 keer per schooljaar nodig.

JEUGD WERKGROEP

Vanwege Corona kon de jeugdwerkgroep het programma met de eigen jeugdwerkgroep en de activiteiten met scholen dit jaar niet uitvoeren.

NESTKASTEN BERINGE

Op verzoek van de Beringse basisschool heeft de jeugdwerkgroep nestkastjes getimmerd met de bovenbouw van Onder de Linde. Harrie had het zeer goed voorbereid en heeft ons uitleg gegeven hoe we moesten beginnen met timmeren. De leerlingen mogen ieder een kastje versieren met een vogeltje van triplex en er hun naam op branden. Er was veel hulp van de vogelwerkgroep. Omdat er zieke kinderen waren moesten de jeugdwerkgroep zelf kastjes timmeren om ze alle 60 klaar te krijgen.

VOEDSELBOS MEIJEL

Dit jaar organiseerde de jeugdwerkgroep van IVN Helden Boomfeestdag samen met de Stichting Veen. Met een klas van basisschool de Horizon uit Grashoek hebben ze weer een gedeelte van het voedselbos aangeplant op woensdag 18 maart. De jeugdwerkgroep zorgde ook voor warme chocomel voor de kinderen en voor koffie voor de volwassenen.

FLORA WERKGROEP

De Florawerkgroep is slechts twee keer bij elkaar geweest. Een keer om de beloofde inventarisatie voor de hengelsportvereniging De Ruisvoorn af te maken. En een keer om onze Weikes aan de Kwistbeek te inventariseren. Het was erg moeilijk om de gewenste afstand te houden. Daarom is het bij deze twee activiteiten gebleven. De opbrengst van beide inventarisaties was weer bijzonder. Hopelijk kan er volgend jaar weer meer.

DUURZAAMHEID

Omdat verschillende leden zich meldden bij de voorzitter met ergernissen over gemaaide slootkanten en bermen schreef zij een brief aan het Waterschap. Het Waterschap

reageerde met een verzoek om een overleg. Aan dit overleg deed een deel van het bestuur en de bezorgde leden mee. De medewerkers van het Waterschap gaven uitleg over hun maaibeleid en de uitvoering door de aannemers en de daarbij horende dilemma's. We spraken af om jaarlijks bij elkaar te komen om de uitvoering van het maaien te bespreken. In de tussentijd maken wij een meldpunt om problemen over het maaien inzichtelijk te maken. Ook ideeën over verstandiger of onnodig maaien kunnen worden gemeld. Het Waterschap en hopelijk ook de gemeente kunnen met de meldingen aan de slag om hun maaibeleid en -uitvoering te verbeteren. Op onze IVN website onder Waarnemingen en Melden kunt u de informatie over maaien plaatsen.

IVN Helden werkt t.a.v. duurzaamheid veel samen met de Natuur en Milieu federatie Limburg. Zij geven advies over zonneparken, bio centrales en windmolens. Via deze organisatie

hebben we ook gereageerd op de omgevingsplannen van de provincie.

JAARPROGRAMMA

Hier vinden jullie het jaarprogramma van IVN Helden e.o. Sommige activiteiten zijn voor iedereen toegankelijk (A), andere voor IVN Leden (I), weer andere voor werkgroep leden (W) en sommige activiteiten zijn toegankelijk voor deelnemers van de cursus (C).

Kijk voor de actuele stand van zaken van het jaarprogramma in de nieuwsbrief van IVN Helden e.o.

Datum	Dag	Aanv.	Voor	Wg	Onderwerp
9 jan	Za	9.00	W	N	Natuuronderhoud
14 jan	Do	20.00	A	B	Film Parels in de Peel
21 jan	Do	20:00	A	V	Tuinvogeltelling, snelcursus voor tuinvogel herkenning. Locatie KESSEL
24 jan	Zo	9.00	A	W	4 Seizoenen wandeling Winter
4 feb	Do	20.00	A	D	Wateroverlast / tekort / waterklaar
6 feb	Za	9.00 of 14.00	W	Z	Dassen inventarisatie Heldense Bossen, Kesseleikerbroek,
7 feb	Zo	9.00	W	Z	Dassen inventarisatie Beringe
13 feb	Za	9.00	W	N	Natuuronderhoud
18 feb	Do	20:00	L	B	Jaarvergadering +
21 feb	Zo	9.00	W	Z	Dassen inventarisatie Beringe en Kessel
25 feb	Do	20.00	A	Z	Steenmarter in huis
28 feb	Zo	9.00	A	D	Biologische boer Van de Bool in Neer
6 ma	Za	9:00 of 14.00	W	Z	Dassen inventarisatie Keup, Kwistbeek en Egchel
7 ma	Zo	9.00	W	Z	Dassen inventarisatie / reserve datum
13 mrt	Za	9.00	W	N	Natuuronderhoud
14 mrt	Zo	9.00	A	W	4 Seizoenen wandeling Lente
16 mrt	Di	20.00	C	C	Natuurcursus Landschap
17 mrt	Wo	9:00	A	J	Boomfeestdag
18 mrt	Do	20.00	C	C	Natuurcursus Landschap
20 mrt	Za	9:00	A	D	Schone Maas en Peel en Maas schoon
7 jan	Do	20:00	L	B	Nieuwjaars treffen

21 mrt	Zo	9.00 en 14.00	C	C	Natuurcursus Landschap herkennen
15 mrt	Do	20:00	L	B	Nieuwjaars treffen, uitgesteld
28 mrt	Zo	8:30	A	V	Vogels blauwborst kijken in de Grote Peel
4 april	Zo	9.00	A	W	Wandeling / excursie Meinweg met gids Joyce
10 apr	Za	9:00	W	N	Natuuronderhoud
13 apr	Di	20.00	C	C	Natuurcursus Water
15 apr	Do	20.00	C	C	Natuurcursus Water
Wk 16			W	V	Weidevogeltelling
17 apr	Za	13.30	L	B	Actieve leden dag excursie door NGO
18 apr	Zo	9.00 en 14.00	C	C	Natuurcursus Water kwaliteit
25 apr	Zo	9.00	A	D	Laarakkers in Leende.
29 apr	Do	19.00	A	F	Planten determineren voor beginners
1 mei	Zo	9.00	A	W	Wandeling / excursie door bossen
8 mei	Za	9.00	W	N	Natuuronderhoud
13 mei	Do	19:00	W	F	Flora inventarisatie
25 mei	Di	20.00	C	C	Natuurcursus flora
27 mei	Do	20.00	C	C	Natuurcursus flora
30 mei	Zo	9.00	C	C	Natuurcursus flora
23 mei	Zo	9:00	A	F	Programma activiteit vanuit de florerwerkgroep naar Stein
5 juni	Za	8.00	A	W	Dagwandeling
10 juni	Do	19:00	W	F	Flora inventarisatie
12 juni	Za	9.00	W	N	Natuuronderhoud
13 juni	Zo	9:00	A	J	Slootjesdag?
15 juni	Di	20.00	C	C	Natuurcursus insecten, vlinders, libellen
17 juni	Do	20.00	C	C	Natuurcursus insecten, vlinders, libellen
20 juni	Zo	9.00 en 14.00	C	C	Natuurcursus insecten, vlinders, libellen
24 juni	Do	19:00	W	F	Flora inventarisatie
25 juni	Vr	14.30	A	J	Modderdag???
27 juni	Zo	9.00	W	F	Flora inventarisatie
1 juli	Do	19.00	A	W	Avondwandeling
8 juli	Do	19:00	W	F	Flora inventarisatie

18 juli	Zo	9.00	A	W	4 Seizoenen wandeling Zomer
22 juli	Do	20.00	A	Z	snelcursus vleermuizen determineren en gebruik computerprogramma's
25 juli	Zo	10:00	A	B	Fietstocht en BBQ
1 aug	Zo	9:00	W	F	Flora inventarisatie
19 aug	Do	19.00	W	Z	Exoten monitoring
22 aug	Zo	9.00	W	Z	Camera exoten monitoring plaatsen
26 aug	Do	21:00	A	Z	Avond wandeling / excursie vleermuizen
5 sept	Zo	10.00	A	B	Fietstocht Boomfestival
11/12 sept	Za/z o		A	Z	Egeltelling www.waarnemingen.nl
11 sept	Za	9:00	W	N	Natuuronderhoud
18 sept	Za		A	D	World Cleanup Day
23 sept	Do	20:00	A	F	Paddenstoelen cursus
26 sept	Zo	9:00	A	F	Paddenstoelen wandeling
30 sept	Do	19.00	A	V	snelcursus voor vogel herkenning. Vogeltrek
2 okt	Za	8:00	A	V	Birdwatch, vogeltrek tellen
3 okt	Zo	9.00	A	Z	Camera en blikje exoten monitoring plaatsen
9 okt	Za	9:00	W	N	Natuuronderhoud
10 okt	Zo	9.00	A	W	4 Seizoenen wandeling Herfst
11-22 Okt			A	J	Bomenfestival op de basisscholen
23 okt	Za	19.00	A	B	Nacht van de Nacht, bezoek sterrenwacht Asten?
26 okt	Di		A	J	Natuurwerkdag voor de jeugd
6 nov	Za	9.00	A	N	Nationale natuurwerkdag
12 nov	Do	20.00	A	Z	Teruggekeerde dieren (Bever, wolf of otter of lynx)
13 nov	Za	9.00	W	N	Natuuronderhoud
19 nov	Do	19.00	A	V	snelcursus voor vogel herkenning. Wintertelling
??nov	Za	9.00	W	V	Wintertelling vogels
11 dec	Za	9.00	W	N	Natuuronderhoud
16 dec	Do	20.00	L	N	Leden voor leden avond
27 dec	Ma	14.00	A	W	Winterwandeling

Wg = Werkgroep die zorg draagt voor de organisatie (ZIE PROGRAMMA)

B Bestuur	Z Zoogdieren	V Vogel	J Jeugd	W Wandel
C Cursus	D Duurzaam	F Flora		N Natuur

De organisatie draagt zorg voor de volgende zaken:

- Inschrijvingen (indien noodzakelijk) afhandelen.
- Afspraken maken met de uitgenodigde docent-spreker.
- Overleg met bestuur/penningmeester over de kosten.
- Het maken van een promotie artikel (5 weken voor de activiteit) en overleg met de PR groep over hoe de activiteit moet worden gepromoot (weekblad, nieuwsbrief/website, facebook of anders)
- Afstemmen met de groep facilitair (Trees/Harrie Wilms) over opening en afsluiting gebouw en het gebruik van koffie-thee.
- Afstemmen met facilitair (Harrie Peeters) of apparatuur docent het doet met de aanwezige apparatuur.
- Ruim voor aanvang aanwezig zijn en alles gereed zetten.
- Bij een buitenactiviteit regelen dat deelnemers bij het IVN gebouw worden opgevangen en nog even in het gebouw kunnen voor de fiets te stallen / toiletbezoek

Computer en Beamer aanzetten, uitzetten is visa versa.

ivn natuur
educatie
Helden

1. Rode schakelaar op stekkerdoos aanzetten

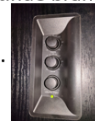
2. PC opstarten met aan-uit knop. Windows start, indien nodig inloggen als gebruiker Gast

3. Met Power knop van Acer beamer afstandsbediening, de beamer aanzetten. Effe wachten tot groene lampje van beamer continue brandt.

4. Geluidsinstallatie lampje moet GROEN zijn (knop indrukken).

5. PC Muis op ON en Pointer-aanwijzer op ON

VACATURES

Elke vereniging zoekt naar actieve mensen die mee helpen de groene boodschap uit te dragen. Gelukkig hebben we al een heel actieve groep van leden die in de werkgroepen een steentje bijdragen. Door het aanstaande vertrek van Toos Wilms als voorzitter zijn we op zoek naar leden die het bestuur willen ondersteunen. Dit kan op allerlei manieren, maar indien je belangstelling hebt proberen we een taken te vinden die bij je passen. Indien je belangstelling hebt meldt je aan bij bestuur@ivnhelden.nl of bel een van de bestuursleden (tel. nummers staan op de site).

CONTRIBUTIE

Zoals besloten in de jaarvergadering van 2020 zal de contributie voor 2021 gelijk blijven. Begin 2021 zullen de bedragen via incasso worden afgeschreven en leden die nog geen incasso hebben zullen via e-mail worden gevraagd het bedrag over te maken. Abonnement kosten voor de Natuurgids zijn met 1Euro verhoogt

DE CONTRIBUTIES ZIJN ALS VOLGT:

• Lid	24€
• Jeugd	14€
• Huisgenoot	13,45€
• Donateur	14€
• Natuurgids	17€

WALL
ART